

xalq məhnisini ifa edir. İfaçının səsi və oxusu Hüseynqulu Sarabskinin xoşuna gəlir və onu Bakıya dəvət edir. Elə Ələvətin sənət yolu da bu tarixdən başlanır. O, Şəki

inənəm. Səhnə hərəkətlərindən ələ bil Şah İsmayıldır. Onu operaya qəbul edə bilərik. Əminəm ki, Ələvət bizim elimadımızı doğruldacaq".

Böyük bəstəkarın sözü alqışla qarşılanır. Ələvətin Opera və Balet Teatrına qəbul olunması xəbərini eşidən Şəki əhli

baş qəhrəman k'imi çıxışı Zülfiqar Hacıbəyovun "Aşıq Qərib" operasında Qərib obrazı olur. O dövrün "Kommunist" qəzeti bu barədə belə yazır:

"Qərib rolunun ifaçısı Ələvət Sadıqov yüksək və məlahətli səsi ilə fərqlənir. O, bu obrazı real boyalarla açıb

qeyd etmişdir ki, onun səsi qüvvətli olmaqla bərabər, həm də dolğundur. Tarın şah pərdəsindən axırncı pərdəyə qədər bu səsi dinləyicidə çox təsir yaradır. Ələvət Sadıqov muğamlarımızın, el havalımızın gözəl ifaçılarındanandır.

Sənətkarın yaradıcılığında Məcnun obrazı xüsusi məhələni təşkil edir. Bu obrazı o, öz axtarışlarının, sənətkarlıq üslubunun sayəsində özünəməxsus yaratmışdır. Onun Məcnununa xallar və zəngülər daha çoxdur. O, Məcnunun ilk oxusunu əvvəlcə öz avazları ilə itaə edir. Yəni bərdəşlə deyir: mədeyi-mahurda bir qədər zəngülərdən sonra Füzulənizlə əlaqələndirir.

Ələvət Sadıqov xalqın qəlbində yaşadan, onun insanları sevdirən ən ümdə cəhət məlahətli səsi və mahir ifaçılıq qabiliyyətidir. Elə sənətin Ələvət zirvəsini də məhz bu yüksək keyfiyyətlər təşkil edir. Bu zirvəni fəth etmək üçün Ələvət Sadıqov əzablı, keşməkeşli yollardan keçib. Ələvət Sadıqov 1906-cı il dekabrın 21-də qədim Şəki torpağında anadan olub. Deyilənə görə, atası Şirəli kişinin də çox gözəl səsi var imiş. El şənliklərində çıxışlar edərmiş. O, məsciddə moizə oxuyanda böyükü-küçüklü bütün Şəki əhli Şirəli kişinin avazına heyran kəsilmiş.

Ələvət Sadıqov...

Şəki ipək fabrikinin fəhləsi idi, Hüseynqulu Sarabski bu fabriyə gələnədək...

Amma buna baxmayaraq, o ailəsinin Şəki ipək fabrikinə çalışmaqda dolandırılmışdır. Tanrı Ələvətdən də öz səs payını əsirgəmədi. Atasından eşitdiyi muğam avazlarını, xalq məhnələrini öz-özünə təzümünə edərmiş. Beləcə, erkən yaşlarından qəlbində müsiqiyyə böyük məhəbbət yaranır. 1926-27-ci illər gənc Ələvətin sənət eşqi ilə çağlayan dövrləridir. Bu illərdə o, Şəki ipək fabrikinə fəhle işləyirdi. Dəzqah axanasında şir-şirin nəğmələr oxuyan Ələvətin səsi ətrafdakıların da diqqətini cəlb edir və beləliklə onun sorağı bütün Şəkiyə yayılır.

1926-ci ildə məşhur xanəndə Hüseynqulu Sarabski Şəki ipək fabrikinə zəhmətkeşlərin qonağı olur. Bu hadisə Ələvətin həyatında önəmli bir dönüş yaradır. Belə ki, həmin görüşdə fabrikin rəhbərliyi 20 yaşlı ustad Ələvəti də təqdim edir və o, özünəməxsus tarzədə "Beh-bəh"

ipək fabrikinin rəhbərliyi tərəfindən Bakıya göndərilir. Çünki Ələvət Sadıqov bu fabrikin öz-fəaliyyət ansamblında dəfələrlə çıxışlar etmişdir. Onlar Ələvətin parlaq gələcəyinə inanırdılar.

Bəli, Bakı mühiti onun parlaq gələcəyinə işıq sala bildi. Ələvət Sadıqov H.Sarabskinin tövsiyəsi ilə operaya gəlir. Respublikamızın müxtəlif şəhər və rayonlarından gəlmiş gəncləri münsiflər heyətinin üzvləri üstad sənətkarlar M.Maqomayev, C.Qaryaqdıoğlu və B.Mansurov imtahan edirlər. Sahnaya böyük həyəcanla çıxan Ələvət "Ay qız" xalq məhnisini məharətlə ifa edir. Onun zahiri görünüşü və səs diapazonu operaya sənəti üçün məqbul sayıldığından o, 1928-ci ildə adı çəkilən ustadların rəyi ilə Opera və Balet Teatrına qəbul olunur. Görməli bəstəkarı M.Maqomayev onun səsinə və ifasına çox bəyənir və deyir: "Onun gələcəyinə

çox sevinir və deyirlər ki, şəkili Ələsgərdən (Ələsgər Abdullayevdən) sonra Şəki torpağı Azərbaycan xanəndəlik sənətinə daha bir övladını bəxş etdi. O, yüksək zirvələrə gatacaq. Ələvət Sadıqov musiqi təhəsil almağı da vacib sayır və 1927-ci ilə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında 2 il professor Sferonksindən vokal dərsləri alır.

Beləliklə, məlahətli və qüdrətli səsi, professional ifaçılığı onu məşhur opera müğəniyinə səviyyəsinə yüksəltdi. Opera səhnəsinə xor kollektivinə üzvü kimi daxil olan sənətkar əzə müddətindən sonra solo obrazlara həvalə edilir. İlk rolları "Leyli və Məcnun" operasında Zeyd və İbn Salam, "Aşıq Qərib"də Vali, "Nərgiz"də Əliyar, "Koroğlu"da Eyvaz obrazları olmuşdur.

1930-cu ildən etibarən isə o, muğam operalarında baş rolların mahir ifaçısına çevrildi. İlk

göstərir. Qərib mürəkkəb təbiətini, psixoloji anlarını, sevgilisi Şahsənəm sənətləri məharətlə oynadı. Biz inanırıq ki, o, gələcəkdə də yeni rollarla pərsitişkarlarını sevindirəcək". ("Kommunist" qəzeti, 1930-cu il).

Bələ ustad sənətkarlar haqqında yazanda düşünürsən ki, nə yaxşı kifayət qədər onların səsinə qoruyub saxlaya bilməmiş. Bu mənada həmin lent yadigarlarını mühafizə edənlərə minnətdarıq. O yazılardan ki, onların içərisində Ələvət Sadıqovun da səs yadigarları var. Baxmayaraq ki, onunla bağlı yazılı mənbələr çox azdır və demək olar ki, yox dərəcəsinədir. Amma, oxusunu dinləyəndə sənətkarlığı da burada ehtiva olunur. Olmaz Bülbülün təbiri ilə desək, sənətkarın tərcümeyi-halı onun yaradıcılığında əks olunub. Bəli, ölməz sənətkar bu fikirləri ələ məhz Ələvət haqqında demiş və

dünyasından soraq verən: "Yandı canım hicr ilə vəsli-ruxi yar istərəm" qəzəlini Məcnun obrazında məharətlə ifa edir.

Ələvət Sadıqovun yüksək sənətkarlığını bu günün ustadları da heyranlıqla vurğulayırlar. Bu mənada xalq artistləri Əlibabə Məmmədov, Cənəli Əkbərov, Arif Babayev, Bəbə Məhmədöglü, əməkdar artist, tarzən Fırudin Ələkbərov sənətkarı böyük hörmət və ehtiramla yad edir, onun sənətindən bir çox yaxşı cəhətlər əz etdiklərini vurğulayırlar.

Əlbəttə, yaxşı sənətkar heç vaxt ölmür. Həmişə qəlbərdə yaşayır. 1971-ci ildə dünyasını dəyişsə də, o, bu günə qədər xalqın, sənətkarların qəlbində yaşayır və yaşayacaq. Onun səsi, sənəti həmişə yaşayacaq. Qədirbilən xalqımız sənətsevərlər onu heç vaxt unutmayacaq.